

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/154/2003

DBAŁOŚĆ O WŁASNĄ SYLWETKĘ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- W przekonaniu większości badanych dbanie o sylwetkę sprzyja powodzeniu w życiu osobistym (82%) i zawodowym (80%).

- Mimo że Polacy chcieliby poprawić własną sylwetkę i mają w związku z tym konkretne pragnienia, połowa (51%) nie korzystała z żadnej usługi umożliwiającej poprawę wyglądu (nie chodziła na siłownię, do gabinetu kosmetycznego, solarium, na aerobik itp.), a większość społeczeństwa nie uprawia sportu (53%) lub czyni to rzadko (21%).

- Ponad połowa Polaków (52%) często czyta artykuły o tematyce zdrowotnej, a ponad dwie piąte (42%) często ogląda w telewizji programy poświęcone sportowi. Niemal co drugi badany (48%) negatywnie ocenia osoby trenujące na siłowni - postrzega je jako przesadnie koncentrujące się na własnym wyglądzie, a poprzez zbyt wyczerpujące ćwiczenia siłowe rujnujące własne zdrowie. Niewiele mniejszej liczebnie grupie (44%) mięśnie kojarzą się z brakiem wrażliwości i inteligencji.

Można odnieść wrażenie, że ludzie mają obsesję na punkcie własnego ciała i uczynienia go bardziej atrakcyjnym. Ciało staje się materią dającą się przetwarzać na różne sposoby tylko po to, by uzyskać upragniony, chociaż nieosiągalny wizerunek. „Ciało-centriczność” świata jest już na ustach wszystkich. Narasta krytyka współczesnego społeczeństwa, w którym coraz bardziej traci na znaczeniu „dusza”, czyli cechy intelektu czy też emocje, a zaczynają dominować cechy wizualne.

Interesowało nas¹, czy, zdaniem respondentów, atrakcyjność fizyczna determinuje powodzenie w życiu osobistym i zawodowym. Pytaliśmy również o korzystanie z usług, np. siłowni, solarium, gabinetu kosmetycznego, umożliwiających zmianę lub poprawę własnego wizerunku, o uprawianie sportu bądź innych ćwiczeń służących sprawności fizycznej, a także o czytelnictwo artykułów i oglądalność programów poświęconych sportowi i zdrowiu.

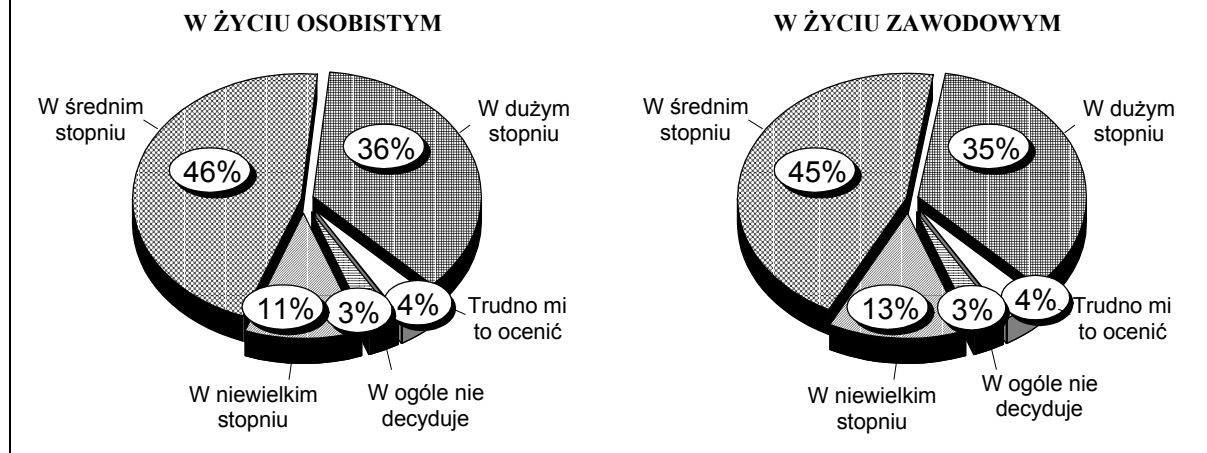
ATRAKCYJNOŚĆ FIZYCZNA A POWODZENIE W ŻYCIU OSOBISTYM I ZAWODOWYM

Wygląd zewnętrzny jest ważny dla niemal każdego Polaka (90% wskazań)². Większość badanych jest również głęboko przekonana, że dbanie o sylwetkę decyduje o powodzeniu w życiu osobistym (82%) i zawodowym (80%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (159) przeprowadzono w dniach 1-4 sierpnia 2003 roku na liczącej 880 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Stosunek do własnego ciała - ideał pięknej kobiety i przystojnego mężczyzny”, październik 2003. Piszemy tam m.in. o znaczeniu wyglądu zewnętrznego dla współczesnego Polaka, stopniu zadowolenia z niego i gotowości do zmiany.

RYS. 1. JAK PAN(I) SĄDZI, W JAKIM STOPNIU DBAŁOŚĆ O SYLWETKĘ (SZCZUPŁOŚĆ, MUSKULARNOŚĆ ITP.) DECYDUJE O POWODZENIU:

Atrakcyjność fizyczna jest sprawą istotną w życiu osobistym w przekonaniu respondentów najmłodszych i najlepiej wykształconych (odpowiednio: 87% i 91% - zob. tabele aneksowe), natomiast jej rola w życiu zawodowym jest jednakowo ważna dla wszystkich, bez względu na cechy społeczno-demograficzne.

Wprawdzie większość Polaków (71%) jest zadowolona z własnej sylwetki, własnego wyglądu, jednak połowa twierdzi, że chciałaby coś zmienić³. Zdecydowana większość ankietowanych, którzy deklarują, że zmieniliby coś w swoim wyglądzie (85%), sądzi, iż dbanie o sylwetkę ma istotny wpływ na życie osobiste i zawodowe.

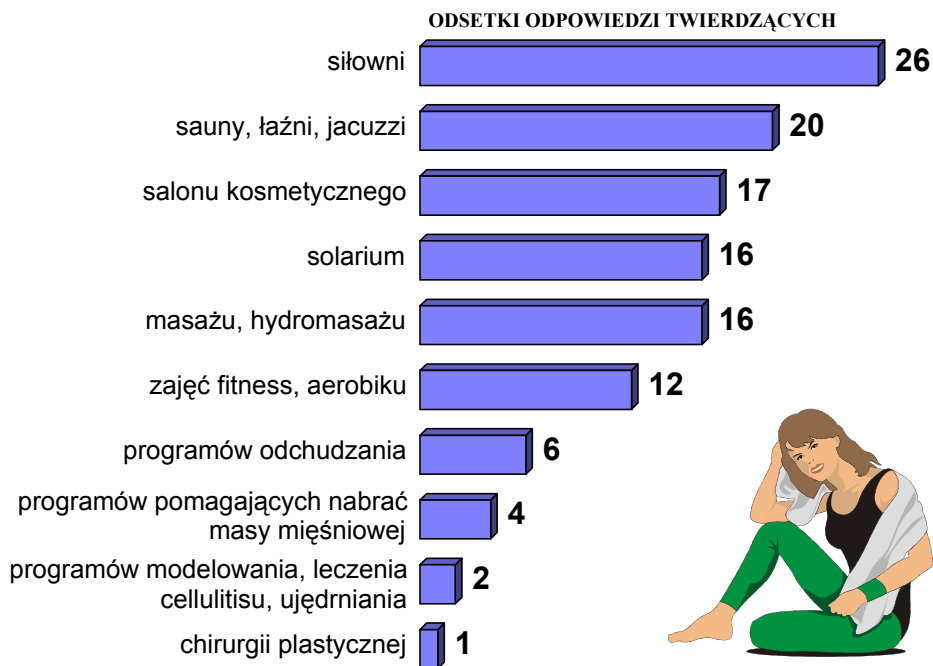
W JAKI SPOSÓB POLACY DBAJĄ O SYLWETKĘ

W związku z deklaracjami respondentów odnośnie do zmiany sylwetki chcieliśmy się dowiedzieć, czy Polacy podejmują działania mające na celu zmianę swojego wizerunku. Spyaliśmy badanych, czy kiedykolwiek korzystali z usług służących temu celowi, czy byli np. w salonie kosmetycznym, solarium, na siłowni⁴.

³ Tamże.

⁴ Pytanie zostało celowo sformułowane w ten sposób, gdyż domyślaliśmy się, że osoby regularnie odwiedzające takie miejsca stanowią niewielki odsetek społeczeństwa.

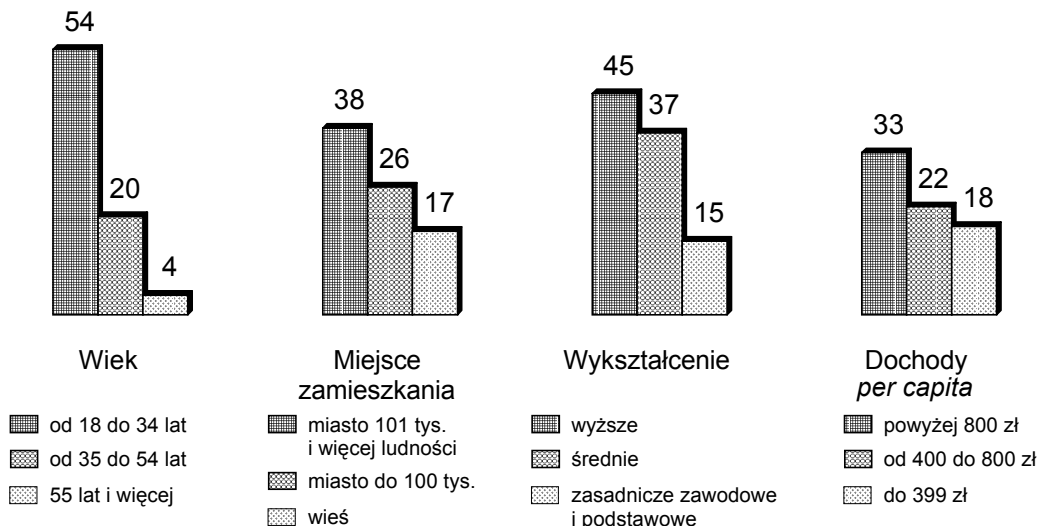
RYS. 2. CZY KIEDYKOLWIEK KORZYSTAŁ(A) PAN(I) Z:

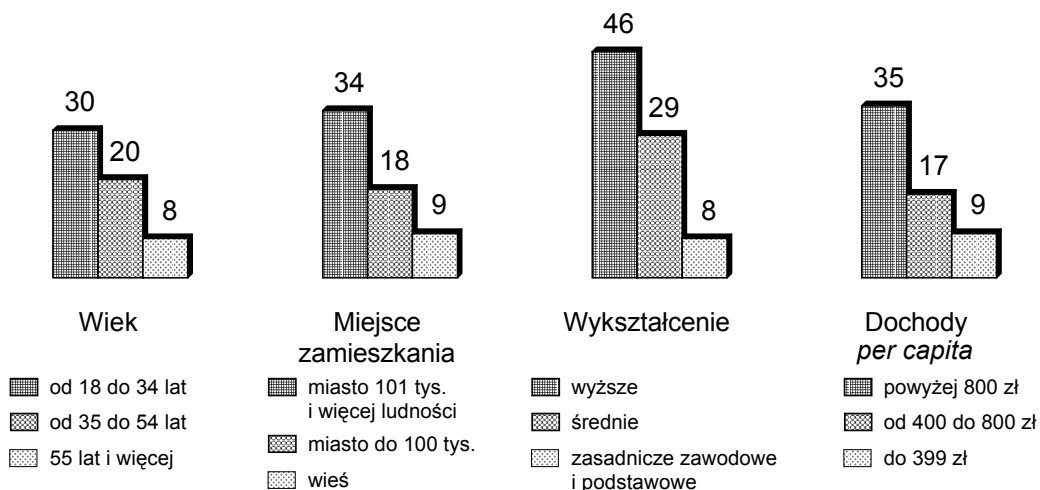
Najwięcej Polaków odwiedziło siłownię, mniejsze grupy - saunę, salon kosmetyczny, solarium, gabinet masażu i klub fitness. Klientami siłowni częściej byli mężczyźni (33%), natomiast kobiety równie często deklarują, że były na siłowni (20%) i na aerobiku (20%). Z usług salonu kosmetycznego i solarium znacznie częściej korzystały kobiety (odpowiednio: 30% i 23%) niż mężczyźni (3% i 8%), a z sauny i masażu w równym stopniu i panie, i panowie. Z dodatkowych analiz wynika, że prawie wszyscy respondenci, którzy przyznali, iż odwiedzili siłownię lub klub fitness (90%), twierdzą jednocześnie, że dbanie o sylwetkę w dużym stopniu sprzyja powodzeniu w życiu osobistym i zawodowym.

RYS. 3. ODSETKI OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z:

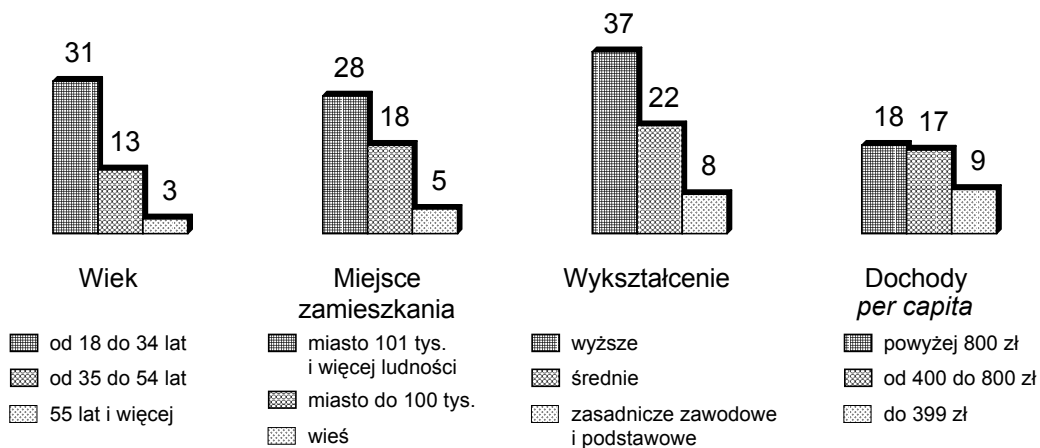
SIŁOWNI

SAUNY

SOLARIUM

Ogólnie rzecz biorąc, z wymienionych przez nas usług poprawiających wygląd nieznacznie częściej korzystały kobiety niż mężczyźni, ale bardziej istotne statystycznie różnice możemy zaobserwować, gdy weźmiemy pod uwagę inne zmienne społeczno-demograficzne. Z usług tych korzystali przeważnie ludzie młodzi (78%), mieszkańcy dużych miast (68%), respondenci najlepiej wykształceni (79%) dobrze oceniający własne warunki materialne (61%). Nie dziwi to o tyle, że młodzi i lepiej wykształceni są najbardziej zaabsorbowani swoim wyglądem zewnętrznym i w największym stopniu doceniają jego znaczenie w życiu osobistym i zawodowym, natomiast mieszkańcy dużych miast i osoby dobrze uposażone mają łatwiejszy dostęp (w sensie dosłownym i finansowym) do tego rodzaju usług. Generalnie rzecz ujmując, aktywność przejawiana przez Polaków w tym zakresie jest bardzo niska, choć potrzeby dotyczące zmiany wyglądu - wysokie.

		CBOS
Z ilu usług badany(a) korzystał(a)?		
Z jednej	19%	
Z dwóch	10%	
Z trzech	9%	
Z czterech	5%	
Z pięciu	2%	
Z sześciu i więcej	3%	
Nie korzystał(a) z żadnej usługi	51%	

Niemal jedna piąta respondentów (19%) korzystała tylko z jednej usługi mającej wpływ na poprawę wyglądu, a taka sama liczebnie grupa - z dwóch lub trzech rodzajów usług. Średnia liczba usług przypadających na przeciętnego Polaka wynosi 1,2%. Ludzie najbiedniejsi, najslabiej wykształceni, najstarsi i mieszkający na wsi najrzadziej twierdzą, że byli klientami salonów kosmetycznych, siłowni itp. W dużej mierze są oni pozbawieni dostępu do tych miejsc, ale też mają małe wymagania odnośnie do własnego wyglądu.

Świadomi tego, że respondenci niekoniecznie muszą korzystać z usług poprawiających wygląd, by dbać o swoją sylwetkę, zapytaliśmy, czy i jak często uprawiają sport lub inne ćwiczenia służące sprawności fizycznej⁵.

Tabela 1

Czy uprawia Pan(i) jakiś sport bądź inne zajęcia, czynności lub ćwiczenia służące sprawności fizycznej?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	I 2003	VIII 2003
	w procentach	
Tak, regularnie	9	12
Tak, dość często	12	14
Tak, rzadko	21	21
Nie, wcale	59	53

Z przedstawionych danych wynika, że ponad połowa Polaków (53%) w ogóle nie uprawia sportu lub ćwiczeń fizycznych. Jedynie co ósmy (12%) deklaruje, że regularnie uczestniczy w zajęciach służących sprawności fizycznej, a co siódmy (14%) twierdzi, że robi to dość często. Sierpniowe dane są lepsze od styczniowych, może to jednak wynikać z różnic w uprawianiu sportu zimą i latem.

Do nieuprawiania sportu najczęściej przyznają się ludzie najstarsi (86%), mieszkańcy wsi i małych miast (średnio 58%), badani najślabiej wykształceni (72%) i najgorzej sytuowani (64%). Są to jednocześnie te kategorie, których przedstawicielom niewiele zależy na własnej sylwetce, rzadko bowiem deklarują chęć zmiany wagi, ale i, jak się wydaje, są najmniej świadomi dobroczynnych dla organizmu i zdrowia właściwości sportu czy ćwiczeń fizycznych⁶.

Regularnie i dość często ćwiczą przede wszystkim najmłodszy i najlepiej wykształceni Polacy (odpowiednio: 52% i 33%). Uprawiają sport, ponieważ, jak wynika z odpowiedzi na inne pytania, bardzo zależy im na utrzymaniu bądź osiągnięciu nienagannej sylwetki, a przez jej uatrakcyjnienie chcą poprawić swoje samopoczucie⁷.

⁵ O sporcie i sportowym stylu życia zob. komunikat CBOS „O aktywności fizycznej Polaków”, styczeń 2003.

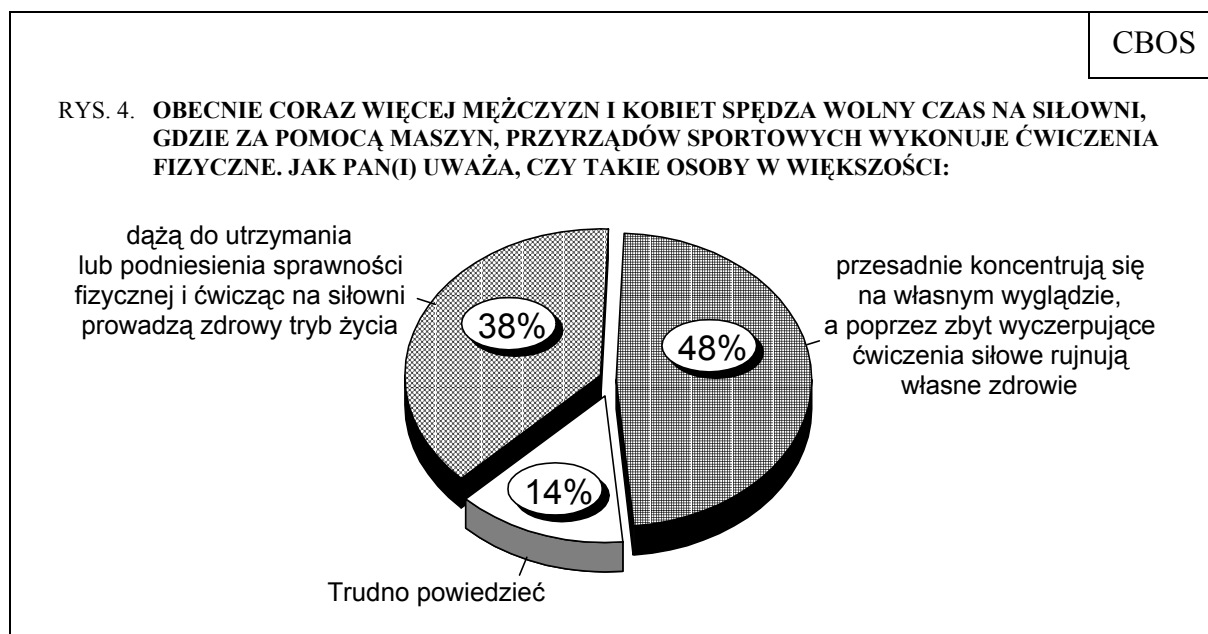
⁶ O niskim poziomie zainteresowania tematyką sportową i zdrowotną tych kategorii badanych piszemy w dalszej części komunikatu.

⁷ O motywach, jakimi kierują się ludzie, którzy dbają o własną sylwetkę, piszemy dalej.

Ogólnie jednak Polacy nie prowadzą sportowego trybu życia: niemal trzy czwarte społeczeństwa w ogóle nie uprawia sportu lub robi to tylko czasem (trudno bowiem dociec, jak często ćwiczy 21% respondentów zapewniających, że robi to rzadko).

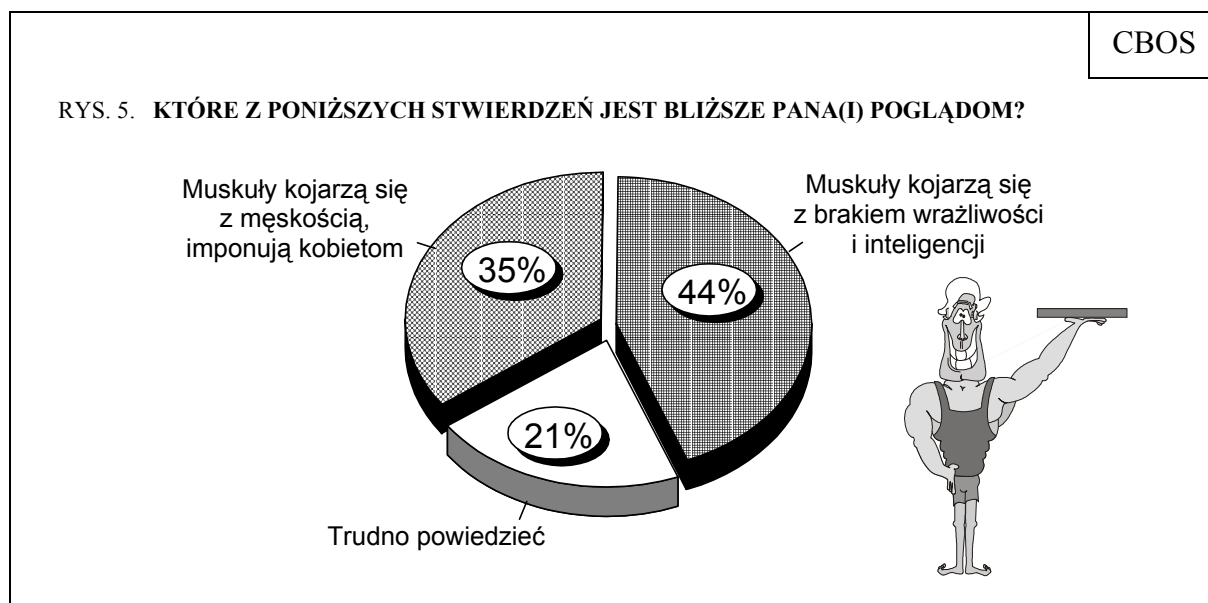
OPINIE O ĆWICZĄCYCH NA SIŁOWNI I ICH SYLWETCE

Wraz z modą na aktywny styl życia pojawiły się siłownie, gdzie można spędzać wolny czas. Zastanawialiśmy się, jak respondenci oceniają osoby ćwiczące w takich miejscach i wygląd najbardziej umięśnionych spośród nich.

Prawie połowa Polaków (48%) negatywnie ocenia osoby trenujące na siłowni - postrzega je jako przesadnie koncentrujące się na własnym wyglądzie i rujnąjące własne zdrowie, natomiast prawie dwie piąte (38%) jest przeciwnego zdania twierdząc, że są to ludzie prowadzący zdrowy tryb życia. Co siódmy ankietowany (14%) miał trudności z udzieleniem odpowiedzi (byli to przeważnie ludzie starsi, badani mający wykształcenie podstawowe). Opinie na ten temat respondentów młodych i lepiej wykształconych nie są jednoznaczne: częściej niż inni postrzegają oni ćwiczących na siłowni w korzystnym świetle, ale i w równym stopniu ich krytykują.

Interesowało nas też, z czym kojarzą się badany muskuły.

Muskuły częściej kojarzą się Polakom z brakiem wrażliwości i inteligencji (44% wskazań) niż z twierdzeniem, że są oznaką męskości i imponują kobietom (35%). Co piąty Polak (21%) nie ma wyrobionego zdania na ten temat. W tej ostatniej grupie znalazły się głównie osoby najstarsze oraz badani z wykształceniem podstawowym, ale problemy z jednoznaczną klasyfikacją mieli również respondenci najmłodszy i najlepiej wykształceni. Wydaje się, że wskazując odpowiedź „trudno powiedzieć” chcieli podejść do tej kwestii w sposób najmniej stereotypowy i oceniający.

Muskuły w dużo mniejszym stopniu imponują kobietom (28%) niż samym mężczyznom (42%). Niekorzystnie kojarzą się głównie mieszkańcom dużych miast (54%), najmłodszym badanym (50%) oraz kobietom (49% wobec 40% w przypadku mężczyzn).

CZY POLACY INTERESUJĄ SIĘ TEMATYKĄ SPORTOWĄ I ZDROWOTNĄ

Przedstawione niżej dane wskazują, że publikacje poświęcone sportowi i zdrowiu cieszą się większym zainteresowaniem niż artykuły i programy dotyczące mody⁸.

⁸ Zob. komunikat CBOS „Stosunek do własnego ciała - ideał pięknej kobiety i przystojnego mężczyzny”, wyd. cyt.

Tabela 2

Jak często czyta Pan(i) w gazetach, czasopiśmie:	Artykuły poświęcone:	
	sportowi	zdrowiu
	w procentach	
- często	27	52
- rzadko	47	35
- nigdy	26	12

Tabela 3

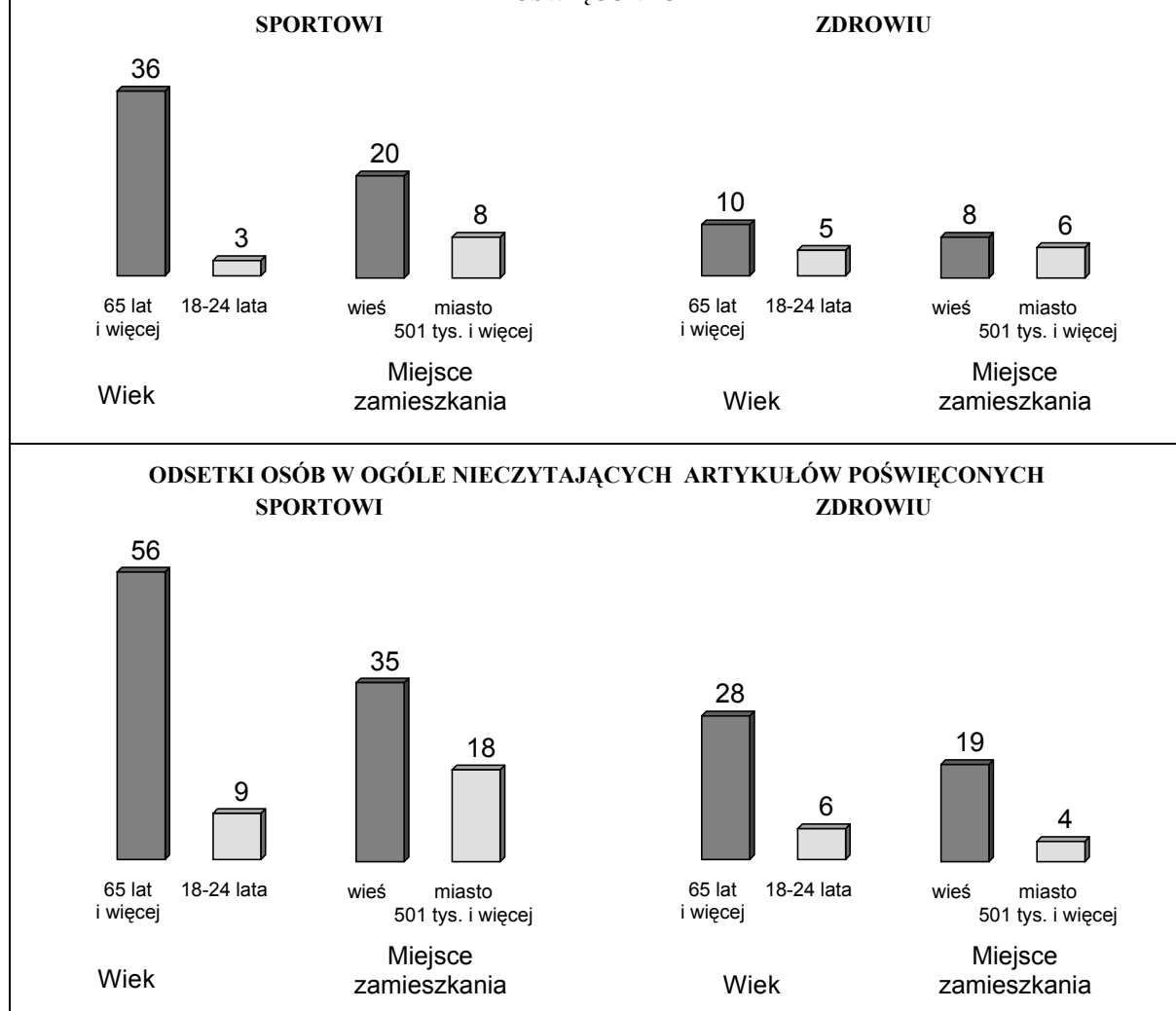
Jak często ogląda Pan(i) w telewizji:	Programy poświęcone:	
	sportowi	zdrowiu
	w procentach	
- często	42	52
- rzadko	44	42
- nigdy	15	6

Bardzo prawdopodobna jest zatem hipoteza, że prasa i telewizja są jednym ze źródeł, z których Polacy czerpią swoje zainteresowanie sportem, kształtują opinie o ćwiczących i zdrowej sylwetce, a także kreują własne style zachowań lub - co zdarza się częściej - naśladują innych.

Ogólnie rzecz ujmując, sport częściej oglądamy, niż o nim czytamy, ale w obu przypadkach istnieje podobne grono najbardziej zainteresowanych - są to zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety, ludzie młodzi niż starsi oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym niż inne kategorie wykształcenia.

Im respondenci są starsi, słabiej wykształceni, gorzej sytuowani czy też są mieszkańcami wsi, tym częściej znajdują się w gronie osób, które ani nie czytają o sporcie (w gazetach lub czasopiśmie), ani nie oglądają sportu w telewizji. Tematyka zdrowotna zdecydowanie bardziej interesuje kobiety niż mężczyzn. Generalnie jednak zdrowie jest tematem istotnym dla wszystkich bez względu na wiek, choć największe zainteresowanie obserwujemy wśród respondentów w średnim wieku. Bardziej ciekawi informacji z tej dziedziny są ludzie najlepiej wykształceni - prawdopodobnie najbardziej świadomi doniosłości tych problemów i poszukujący specjalistycznej wiedzy z tego zakresu. Natomiast mieszkańcy wsi, ludzie najstarsi i najslabiej wykształceni w ogóle nie interesują się tą tematyką.

RYS. 6. ODSETKI OSÓB W OGÓLE NIEOGLĄDAJĄCYCH W TELEWIZJI PROGRAMÓW POŚWIĘCONYCH

Podsumowując trzeba stwierdzić, że w świadomości społecznej funkcjonuje bardzo silne przekonanie o jednoznacznym wpływie dbałości o sylwetkę na sukces w życiu osobistym i zawodowym. We wcześniejszym komunikacie⁹ wykazaliśmy, że Polacy przywiązują dużą wagę do własnej sylwetki i deklarują wysoką gotowość do jej zmiany.

⁹ Por. przyp. 8.

Nie zawsze przekłada się to na rzeczywiste zachowania. Mimo że na rynku pojawia się coraz więcej możliwości spełnienia nawet najśmielszych oczekiwań związanych z własnym wyglądem (usługi chirurgii plastycznej, solarium, masaże, zabiegi bezoperacyjnego usuwania tkanki tłuszczowej i wiele innych), to korzysta z nich bardzo mało osób. Prawdopodobnie wynika to ze sceptycyzmu, braku doświadczenia i przyzwyczajenia, a najczęściej z prozaicznej przyczyny - po prostu niewielu Polaków na to stać. Te przypuszczenia potwierdzają wyniki naszego badania: z usług poprawiających wygląd najrzadziej korzystają ludzie najmniej zasobni materialnie i mieszkańcy wsi.

Polacy wolą samodzielnie popracować nad swoją sylwetką, niż oddać się w ręce specjalistów, tym bardziej że większość ankietowanych uświadamia sobie, iż przynosi to dużo zadowolenia, poprawia samopoczucie oraz dodaje energii. Niestety, poziom aktywności sportowej Polaków jest niski: w rzeczywistości częściej oglądają oni sport, niż go uprawiają.

Opracowała
Kamila BIAŁY

A N E K S

Tabela 1. Jak Pan(i) sądzi, w jakim stopniu dbałość o sylwetkę (szczupłość, muskularność itp.) decyduje o powodzeniu w życiu osobistym? 1 - W dużym i średnim stopniu; 2 - W niewielkim stopniu lub w ogóle nie decyduje (%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	82	14	4	880
Płeć				
Mężczyźni	81	15	3	420
Kobiety	83	13	4	460
Wiek				
18-24 lat	87	13	0	136
25-34	79	20	2	161
35-44	84	14	3	140
45-54	87	11	3	192
55-64	85	11	4	112
65 lat i więcej	72	16	12	139
Miejsce zamieszkania				
Wieś	79	17	4	322
Miasto do 20 tys.	82	15	3	115
20-100 tys.	87	9	4	165
101-500 tys.	86	12	3	168
501 tys. i więcej mieszk.	81	15	4	111
Wykształcenie				
Podstawowe	73	16	11	235
Zasadnicze zawodowe	87	12	1	226
Średnie	84	15	1	333
Wyższe	91	7	2	86
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	90	10	0	65
Prac. umysł. niż. szczebla	87	11	2	103
Pracownicy fiz. - umysł.	79	19	2	68
Robotnicy wykwalifikowani	78	21	1	74
Robotnicy niewykwalifik.	88	12	0	32
Rolnicy	91	7	2	51
Pracujący na własny rach.	90	10	0	26
Bierni zawodowo				
Renciści	82	9	9	101
Emeryci	76	16	8	158
Uczniowie i studenci	90	10	0	65
Bezrobotni	80	17	3	93
Gospodynie domowe i inni	69	21	10	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	87	12	2	140
spółce właścicieli	82	16	2	70
prywatnych i państwa	85	15	0	164
sekt. pryw. poza rolnict.	91	7	2	52
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	79	19	1	83
300-399	90	6	3	70
400-599	78	16	6	159
600-800	78	19	3	131
Powyżej 800 zł	90	8	2	142
Ocena własnych war. mater.				
Złe	77	17	5	296
Średnie	83	14	3	410
Dobre	89	8	2	174
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	80	13	8	55
Raz w tygodniu	81	14	4	441
1-2 razy w miesiącu	89	10	1	139
Kilka razy w roku	80	16	4	151
W ogóle nie uczestniczy	81	15	4	93
Poglądy polityczne				
Lewica	86	12	3	190
Centrum	86	13	2	273
Prawica	84	14	2	179
Trudno powiedzieć	75	17	9	236

Tabela 2. Jak Pan(i) sądzi, w jakim stopniu dbałość o sylwetkę (szczupłość, muskularność itp.) decyduje o powodzeniu w życiu zawodowym? 1 - W dużym i średnim stopniu; 2 - W niewielkim stopniu lub w ogóle nie decyduje

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	80	16	4	880
Płeć				
Mężczyźni	78	19	3	420
Kobiety	83	13	4	460
Wiek				
18-24 lat	83	16	1	136
25-34	76	22	2	161
35-44	79	19	2	140
45-54	85	13	2	192
55-64	86	10	4	112
65 lat i więcej	73	14	14	139
Miejsce zamieszkania				
Wieś	76	19	5	322
Miasto do 20 tys.	81	16	3	115
20-100 tys.	86	9	5	165
101-500 tys.	85	12	3	168
501 tys. i więcej mieszk.	78	20	2	111
Wykształcenie				
Podstawowe	69	19	12	235
Zasadnicze zawodowe	85	13	2	226
Średnie	84	16	1	333
Wyższe	86	14	0	86
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	77	23	0	65
Prac.umysł.niż.szczębla	86	14	0	103
Pracownicy fiz.-umysł.	79	20	2	68
Robotnicy wykwalifikowani	78	19	3	74
Robotnicy niewykwalifik.	84	16	0	32
Rolnicy	87	11	2	51
Pracujący na własny rach.	90	10	0	26
Bierni zawodowo				
Renciści	77	15	8	101
Emeryci	76	14	10	158
Uczniowie i studenci	90	9	1	65
Bezrobotni	83	17	0	93
Gospodynie domowe i inni	66	24	10	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	89	10	1	140
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	79	20	2	70
sekt. pryw. poza rolnict.	77	22	1	164
prywatnym gośp. rolnym	88	11	2	52
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	80	19	1	83
300-399	85	10	5	70
400-599	81	14	5	159
600-800	78	18	4	131
Powyżej 800 zł	83	14	3	142
Ocena własnych war. mater.				
Złe	77	16	6	296
Średnie	82	15	3	410
Dobre	80	18	2	174
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	78	10	12	55
Raz w tygodniu	81	16	4	441
1-2 razy w miesiącu	84	15	1	139
Kilka razy w roku	79	17	5	151
W ogóle nie uczestniczy	80	18	2	93
Poglądy polityczne				
Lewica	84	14	2	190
Centrum	83	16	2	273
Prawica	81	16	3	179
Trudno powiedzieć	75	17	9	236

Tabela 3. Czy kiedykolwiek korzystał(a) Pan(i) z **siłowni?**
(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	26	74	880
Płeć			
Mężczyźni	33	67	420
Kobiety	20	80	460
Wiek			
18-24 lat	61	39	136
25-34	46	54	161
35-44	25	75	140
45-54	15	85	192
55-64	7	93	112
65 lat i więcej	1	99	139
Miejsce zamieszkania			
Wieś	17	83	322
Miasto do 20 tys.	22	78	115
20-100 tys.	29	71	165
101-500 tys.	30	70	168
501 tys. i więcej mieszk.	45	55	111
Wykształcenie			
Podstawowe	12	88	235
Zasadnicze zawodowe	17	83	226
Średnie	37	63	333
Wyższe	45	55	86
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	48	52	65
Prac. umysł. niż. szczebla	39	61	103
Pracownicy fiz. - umysł.	30	70	68
Robotnicy wykwalifikowani	26	74	74
Robotnicy niewykwalifik.	14	86	32
Rolnicy	13	87	51
Pracujący na własny rach.	49	51	26
Bierni zawodowo			
Renciści	0	100	101
Emeryci	6	94	158
Uczniowie i studenci	79	21	65
Bezrobotni	32	68	93
Gospodynie domowe i inni	13	87	45
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	29	71	140
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	34	66	70
sekt. pryw. poza rolnict.	40	60	164
prywatnym gosp. rolnym	13	87	52
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	13	87	83
300-399	24	76	70
400-599	21	79	159
600-800	23	77	131
Powyżej 800 zł	33	67	142
Ocena własnych war. mater.			
Złe	17	83	296
Średnie	26	74	410
Dobre	43	57	174
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	19	81	55
Raz w tygodniu	21	79	441
1-2 razy w miesiącu	26	74	139
Kilka razy w roku	33	67	151
W ogóle nie uczestniczy	41	59	93
Poglądy polityczne			
Lewica	26	74	190
Centrum	27	73	273
Prawica	30	70	179
Trudno powiedzieć	21	79	236

Tabela 4. Czy kiedykolwiek korzystał(a) Pan(i) z **sauny, łaźni, jacuzzi?**

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	20	80	880
Płeć			
Mężczyźni	21	79	420
Kobiety	18	82	460
Wiek			
18-24 lat	28	72	136
25-34	32	68	161
35-44	19	81	140
45-54	20	80	192
55-64	11	89	112
65 lat i więcej	4	96	139
Miejsce zamieszkania			
Wieś	9	91	322
Miasto do 20 tys.	17	83	115
20-100 tys.	19	81	165
101-500 tys.	31	69	168
501 tys. i więcej mieszk.	36	64	111
Wykształcenie			
Podstawowe	5	95	235
Zasadnicze zawodowe	11	89	226
Średnie	29	71	332
Wyższe	46	54	86
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	46	54	65
Prac.umysł.niż.szczebla	34	66	103
Pracownicy fiz.- umysł.	21	79	68
Robotnicy wykwalifikowani	19	81	74
Robotnicy niewykwalifik.	8	92	32
Rolnicy	1	99	51
Pracujący na własny rach.	49	51	26
Bierni zawodowo			
Renciści	5	95	101
Emeryci	8	92	158
Uczniowie i studenci	31	69	65
Bezrobotni	22	78	93
Gospodynie domowe i inni	12	88	45
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	26	74	140
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	27	73	70
sekt. pryw. poza rolnict.	32	68	164
prywatnym gosp. rolnym	1	99	52
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	6	94	83
300-399	13	87	70
400-599	16	84	159
600-800	19	81	131
Powyżej 800 zł	35	65	142
Ocena własnych war. mater.			
Złe	13	87	296
Średnie	18	82	410
Dobre	33	67	174
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	16	84	55
Raz w tygodniu	13	87	441
1-2 razy w miesiącu	22	78	139
Kilka razy w roku	29	71	151
W ogóle nie uczestniczy	35	65	93
Poglądy polityczne			
Lewica	24	76	190
Centrum	22	78	273
Prawica	20	80	179
Trudno powiedzieć	13	87	236

Tabela 5. Czy kiedykolwiek korzystał(a) Pan(i) z **usług salonu kosmetycznego?**

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	17	83	880
Płeć			
Mężczyźni	3	97	420
Kobiety	30	70	460
Wiek			
18-24 lat	17	83	136
25-34	29	71	161
35-44	21	79	140
45-54	16	84	192
55-64	16	84	112
65 lat i więcej	3	97	139
Miejsce zamieszkania			
Wieś	10	90	322
Miasto do 20 tys.	9	91	115
20-100 tys.	21	79	165
101-500 tys.	23	77	168
501 tys. i więcej mieszk.	33	67	111
Wykształcenie			
Podstawowe	5	95	235
Zasadnicze zawodowe	8	92	226
Średnie	27	73	333
Wyższe	40	60	86
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	34	66	65
Prac. umysł. niż. szczebla	40	60	103
Pracownicy fiz. - umysł.	22	78	68
Robotnicy wykwalifikowani	2	98	74
Robotnicy niewykwalifik.	0	100	32
Rolnicy	4	96	51
Pracujący na własny rach.	55	45	26
Bierni zawodowo			
Renciści	9	91	101
Emeryci	8	92	158
Uczniowie i studenci	25	75	65
Bezrobotni	14	86	93
Gospodynie domowe i inni	16	84	45
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	29	71	140
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	14	86	70
sekt. pryw. poza rolnict.	26	74	164
prywatnym gosp. rolnym	4	96	52
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	7	93	83
300-399	8	92	70
400-599	20	80	159
600-800	17	83	131
Powyżej 800 zł	22	78	142
Ocena własnych war. mater.			
Złe	13	87	296
Średnie	17	83	410
Dobre	24	76	174
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	12	88	55
Raz w tygodniu	17	83	441
1-2 razy w miesiącu	16	84	139
Kilka razy w roku	23	77	151
W ogóle nie uczestniczy	17	83	93
Poglądy polityczne			
Lewica	21	79	190
Centrum	18	82	273
Prawica	19	81	179
Trudno powiedzieć	12	88	236

Tabela 6. Czy kiedykolwiek korzystał(a) Pan(i) z **solarium**?
(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	16	84	880
Płeć			
Mężczyźni	8	92	420
Kobiety	23	77	460
Wiek			
18-24 lat	30	70	136
25-34	32	68	161
35-44	13	87	140
45-54	13	87	192
55-64	2	98	112
65 lat i więcej	4	96	139
Miejsce zamieszkania			
Wieś	5	95	322
Miasto do 20 tys.	17	83	115
20-100 tys.	18	82	165
101-500 tys.	26	74	168
501 tys.i więcej mieszk.	29	71	111
Wykształcenie			
Podstawowe	4	96	235
Zasadnicze zawodowe	13	87	226
Średnie	22	78	333
Wyższe	37	63	86
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	29	71	65
Prac.umysł.niż.szczebla	23	77	103
Pracownicy fiz. - umysł.	37	63	68
Robotnicy wykwalifikowani	10	90	74
Robotnicy niewykwalifik.	12	88	32
Rolnicy	0	100	51
Pracujący na własny rach.	48	52	26
Bierni zawodowo			
Renciści	4	96	101
Emeryci	4	96	158
Uczniowie i studenci	33	67	65
Bezrobotni	14	86	93
Gospodynie domowe i inni	15	85	45
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	23	77	140
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	16	84	70
sekt. pryw. poza rolnict.	29	71	164
prywatnym gosp. rolnym	0	100	52
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	8	92	83
300-399	10	90	70
400-599	18	82	159
600-800	16	84	131
Powyżej 800 zł	18	82	142
Ocena własnych war. mater.			
Złe	14	86	296
Średnie	14	86	410
Dobre	25	75	174
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	16	84	55
Raz w tygodniu	12	88	441
1-2 razy w miesiącu	24	76	139
Kilka razy w roku	22	78	151
W ogóle nie uczestniczy	18	82	93
Poglądy polityczne			
Lewica	19	81	190
Centrum	18	82	273
Prawica	15	85	179
Trudno powiedzieć	12	88	236

Tabela 7. Czy kiedykolwiek korzystał(a) Pan(i) z **masażu, hydromasażu?** (%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	16	84	880
Płeć			
Mężczyźni	11	89	420
Kobiety	19	81	460
Wiek			
18-24 lat	12	88	136
25-34	18	82	161
35-44	19	81	140
45-54	21	79	192
55-64	13	87	112
65 lat i więcej	7	93	139
Miejsce zamieszkania			
Wieś	10	90	322
Miasto do 20 tys.	18	82	115
20-100 tys.	13	87	165
101-500 tys.	23	77	168
501 tys.i więcej mieszk.	22	78	111
Wykształcenie			
Podstawowe	4	96	235
Zasadnicze zawodowe	9	91	226
Średnie	21	79	333
Wyższe	40	60	86
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	37	63	65
Prac. umysł. niż. szczebla	26	74	103
Pracownicy fiz.- umysł.	11	89	68
Robotnicy wykwalifikowani	8	92	74
Robotnicy niewykwalifik.	3	97	32
Rolnicy	0	100	51
Pracujący na własny rach.	43	57	26
Bierni zawodowo			
Renciści	12	88	101
Emeryci	12	88	158
Uczniowie i studenci	17	83	65
Bezrobotni	13	87	93
Gospodynie domowe i inni	13	87	45
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	23	77	140
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	18	82	70
sekt. pryw. poza rolnict.	20	80	164
prywatnym gosp. rolnym	0	100	52
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	3	97	83
300-399	9	91	70
400-599	15	85	159
600-800	16	84	131
Powyżej 800 zł	25	75	142
Ocena własnych war. mater.			
Złe	12	88	296
Średnie	16	84	410
Dobre	20	80	174
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	18	82	55
Raz w tygodniu	13	87	441
1-2 razy w miesiącu	16	84	139
Kilka razy w roku	15	85	151
W ogóle nie uczestniczy	24	76	93
Poglądy polityczne			
Lewica	20	80	190
Centrum	16	84	273
Prawica	17	83	179
Trudno powiedzieć	9	91	236

Tabela 8. Czy kiedykolwiek korzystał(a) Pan(i) z **zajęć fitness, z aerobiku?**

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	12	88	880
Płeć			
Mężczyźni	3	97	420
Kobiety	20	80	460
Wiek			
18-24 lat	20	80	136
25-34	20	80	161
35-44	16	84	140
45-54	10	90	192
55-64	2	98	112
65 lat i więcej	1	99	139
Miejsce zamieszkania			
Wieś	6	94	322
Miasto do 20 tys.	10	90	115
20-100 tys.	7	93	165
101-500 tys.	18	82	168
501 tys. i więcej mieszk.	27	73	111
Wykształcenie			
Podstawowe	5	95	235
Zasadnicze zawodowe	3	97	226
Średnie	17	83	333
Wyższe	33	67	86
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	30	70	65
Prac. umysł. niż. szczebla	24	76	103
Pracownicy fiz. - umysł.	20	80	68
Robotnicy wykwalifikowani	3	97	74
Robotnicy niewykwalifik.	4	96	32
Rolnicy	0	100	51
Pracujący na własny rach.	36	64	26
Bierni zawodowo			
Renciści	0	100	101
Emeryci	2	98	158
Uczniowie i studenci	28	72	65
Bezrobotni	11	89	93
Gospodynie domowe i inni	6	94	45
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	22	78	140
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	8	92	70
sekt. pryw. poza rolnict.	21	79	164
prywatnym gosp. rolnym	0	100	52
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	4	96	83
300-399	6	94	70
400-599	8	92	159
600-800	9	91	131
Powyżej 800 zł	15	85	142
Ocena własnych war. mater.			
Złe	7	93	296
Średnie	11	89	410
Dobre	22	78	174
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	10	90	55
Raz w tygodniu	11	89	441
1-2 razy w miesiącu	14	86	139
Kilka razy w roku	13	87	151
W ogóle nie uczestniczy	8	92	93
Poglądy polityczne			
Lewica	12	88	190
Centrum	13	87	273
Prawica	12	88	179
Trudno powiedzieć	10	90	236

Tabela 9. Czy uprawia Pan(i) jakiś sport bądź inne zajęcia, czynności lub ćwiczenia służące sprawności fizycznej?

	(%)				
	Tak, regularnie	Tak, dość często	Tak, rzadko	Nie, wcale	Liczba osób
Ogółem	12	14	21	53	880
Płeć					
Mężczyźni	13	14	23	50	420
Kobiety	10	14	20	56	460
Wiek					
18-24 lat	25	27	25	23	136
25-34	12	19	37	32	161
35-44	8	13	26	52	140
45-54	12	10	20	58	192
55-64	9	9	11	71	112
65 lat i więcej	2	6	6	86	139
Miejsce zamieszkania					
Wieś	11	12	15	61	322
Miasto do 20 tys.	11	14	20	56	115
20-100 tys.	13	14	23	50	165
101-500 tys.	12	14	25	47	168
501 tys. i więcej mieszk.	8	18	34	40	111
Wykształcenie					
Podstawowe	11	9	9	72	235
Zasadnicze zawodowe	12	10	18	59	226
Średnie	12	18	27	43	333
Wysze	11	21	44	25	86
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	9	23	42	26	65
Prac. umysł. niż. szczebla	11	18	35	37	103
Pracownicy fiz.- umysł.	7	22	26	45	68
Robotnicy wykwalifikowani	10	14	27	50	74
Robotnicy niewykwalifik.	13	7	11	69	32
Rolnicy	1	5	14	80	51
Pracujący na własny rach.	15	21	22	42	26
Bierni zawodowo					
Renciści	6	3	10	81	101
Emeryci	8	9	8	76	158
Uczniowie i studenci	24	40	28	7	65
Bezrobotni	21	11	29	40	93
Gospodynie domowe i inni	21	4	12	62	45
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	6	17	40	37	140
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	15	13	20	52	70
sekt. pryw. poza rolnict.	11	22	25	43	164
prywatnym gosp. rolnym	1	5	14	81	52
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	15	9	12	64	83
300-399	5	8	27	61	70
400-599	17	12	20	51	159
600-800	9	12	22	57	131
Powyżej 800 zł	12	18	30	40	142
Ocena własnych war. mater.					
Złe	11	12	15	62	296
Średnie	10	12	23	56	410
Dobre	16	22	29	33	174
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	9	26	18	46	55
Raz w tygodniu	11	12	19	59	441
1-2 razy w miesiącu	11	12	29	49	139
Kilka razy w roku	12	18	24	46	151
W ogóle nie uczestniczy	17	11	23	49	93
Poglądy polityczne					
Lewica	16	12	23	49	190
Centrum	12	14	23	51	273
Prawica	12	13	31	44	179
Trudno powiedzieć	8	16	11	66	236

Tabela 10. Obecnie coraz więcej mężczyzn i kobiet spędza wolny czas na siłowni, gdzie za pomocą maszyn, przyrządów sportowych wykonuje ćwiczenia fizyczne. Jak Pan(i) uważa, czy takie osoby w większości:

1 - dążą do utrzymania lub podniesienia sprawności fizycznej i ćwicząc na siłowni prowadzą zdrowy tryb życia; 2 - przesadnie koncentrują się na własnym wyglądzie, a poprzez zbyt wyczerpujące ćwiczenia siłowe rujną własne zdrowie

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	48	14	880
Płeć				
Mężczyźni	39	50	12	420
Kobiety	37	48	16	460
Wiek				
18-24 lat	45	48	7	136
25-34	38	51	11	161
35-44	32	54	14	140
45-54	42	49	9	192
55-64	34	50	16	112
65 lat i więcej	32	38	30	139
Miejsce zamieszkania				
Wieś	33	50	17	322
Miasto do 20 tys.	44	49	8	115
20-100 tys.	44	43	13	165
101-500 tys.	35	49	16	168
501 tys. i więcej mieszk.	39	51	10	111
Wykształcenie				
Podstawowe	36	39	24	235
Zasadnicze zawodowe	38	53	9	226
Średnie	38	52	11	333
Wyższe	39	51	10	86
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	39	50	10	65
Prac. umysł. niż. szczebla	37	56	7	103
Pracownicy fiz. - umysł.	31	56	13	68
Robotnicy wykwalifikowani	32	54	14	74
Robotnicy niewykwalifik.	45	51	5	32
Rolnicy	25	56	20	51
Pracujący na własny rach.	36	58	6	26
Bierni zawodowo				
Renciści	36	48	16	101
Emeryci	35	42	23	158
Uczniowie i studenci	51	39	10	65
Bezrobotni	50	40	10	93
Gospodynie domowe i inni	35	48	18	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	36	53	11	140
społce właścicieli				
prywatnych i państwa	37	54	9	70
sekt. pryw. poza rolnict.	37	54	9	164
prywatnym gosp. rolnym	24	55	21	52
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	37	53	10	83
300-399	34	55	11	70
400-599	39	49	12	159
600-800	30	55	15	131
Powyżej 800 zł	40	50	9	142
Ocena własnych war. mater.				
Złe	34	50	16	296
Średnie	38	48	14	410
Dobre	44	46	10	174
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	28	55	17	55
Raz w tygodniu	37	46	17	441
1-2 razy w miesiącu	33	57	10	139
Kilka razy w roku	44	45	11	151
W ogóle nie uczestniczy	41	49	9	93
Poglądy polityczne				
Lewica	43	47	10	190
Centrum	36	52	12	273
Prawica	33	55	12	179
Trudno powiedzieć	38	41	21	236

Tabela 11. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pana(i) poglądom?
 1 - Muskuły kojarzą się z męskością, imponują kobietom;
 2 - Muskuły kojarzą się z brakiem wrażliwości i inteligencji
 (%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	35	44	21	880
Płeć				
Mężczyźni	42	40	19	420
Kobiety	28	49	23	460
Wiek				
18-24 lat	31	50	20	136
25-34	41	44	15	161
35-44	34	40	26	140
45-54	44	40	15	192
55-64	30	55	15	112
65 lat i więcej	23	41	36	139
Miejsce zamieszkania				
Wieś	37	40	23	322
Miasto do 20 tys.	39	42	19	115
20-100 tys.	30	47	23	165
101-500 tys.	34	46	20	168
501 tys. i więcej mieszk.	30	54	16	111
Wykształcenie				
Podstawowe	32	41	27	235
Zasadnicze zawodowe	45	38	17	226
Średnie	32	49	20	333
Wyższe	26	55	18	86
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	28	60	12	65
Prac.umysł.niż.szczębla	32	55	12	103
Pracownicy fiz.- umysł.	31	40	29	68
Robotnicy wykwalifikowani	53	34	13	74
Robotnicy niewykwalifik.	33	34	33	32
Rolnicy	43	32	25	51
Pracujący na własny rach.	35	44	21	26
Bierni zawodowo				
Renciści	40	42	19	101
Emeryci	23	48	29	158
Uczniowie i studenci	35	49	16	65
Bezrobotni	33	42	25	93
Gospodynie domowe i inni	51	35	14	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	33	48	18	140
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	42	43	15	70
sekt. pryw. poza rolnict.	36	45	19	164
prywatnym gośp. rolnym	43	31	26	52
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	34	36	29	83
300-399	48	37	15	70
400-599	40	45	16	159
600-800	25	60	15	131
Powyżej 800 zł	33	49	18	142
Ocena własnych war. mater.				
Złe	32	46	22	296
Średnie	38	43	19	410
Dobre	33	44	23	174
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	31	42	27	55
Raz w tygodniu	37	46	17	441
1-2 razy w miesiącu	29	40	31	139
Kilka razy w roku	37	48	15	151
W ogóle nie uczestniczy	32	39	28	93
Poglądy polityczne				
Lewica	36	44	20	190
Centrum	36	46	18	273
Prawica	31	49	19	179
Trudno powiedzieć	35	40	26	236